

Concern Controleplan 2025 e.v.

1.	Inleiding	3
	1.1 Aanleiding	3
	1.2 Doel	3
2.	Wettelijke kaders	3
	2.1 Normenkader en Verantwoordings- en rapportagegrens rechtmatigheidsverantwoording	3
	2.2 Rechtmatigheidscriteria	4
3.	Controlemodel	4
4.	Procesmanagement	5
5.	Controleactiviteiten	5
	5.1 Interne controle/ risicomanagement	5
	5.2 Varianten rechtmatigheid	5
6.	Rapportage	6
7.	Accountant	7

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Het dagelijks bestuur geeft ingaande het verslagjaar 2023 middels de voorgeschreven rechtmatigheids-verantwoording aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en de financiële verordening en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. In de paragraaf Bedrijfsvoering beschrijft het dagelijks bestuur relevante afwijkingen en welke actie zij onderneemt om de afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

1.2 Doel

Het doel van het interne controleplan is het vaststellen van de rechtmatige totstandkoming van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties. Het controleplan borgt een gestructureerde interne controle gericht op de adequate werking van de relevante financiële processen.

2. Wettelijke kaders

Orionis dient te voldoen aan financiële regelgeving, die met name vastgelegd is in de Gemeentewet art. 212 en 213 en het BBV. Deze regelgeving is naar onze organisatie vertaald in de financiële verordening Orionis Walcheren 2025 e.v. en de controleverordening Orionis Walcheren 2025 e.v. Deze verordeningen zijn vastgesteld door het Algemeen Bestuur en vormen de basis voor de inrichting, uitvoering en verantwoording van de interne controles. Naast interne controles worden externe controles op de interne beheersing uitgevoerd door de accountant. De bevindingen van de accountant worden vastgelegd in een separate managementletter en accountantsverslag.

2.1 Normenkader en Verantwoordings- en rapportagegrens rechtmatigheidsverantwoording

Jaarlijks stelt het Algemeen Bestuur de kaders voor de rechtmatigheidscontrole middels het normenkader en de vastgestelde normen vast.

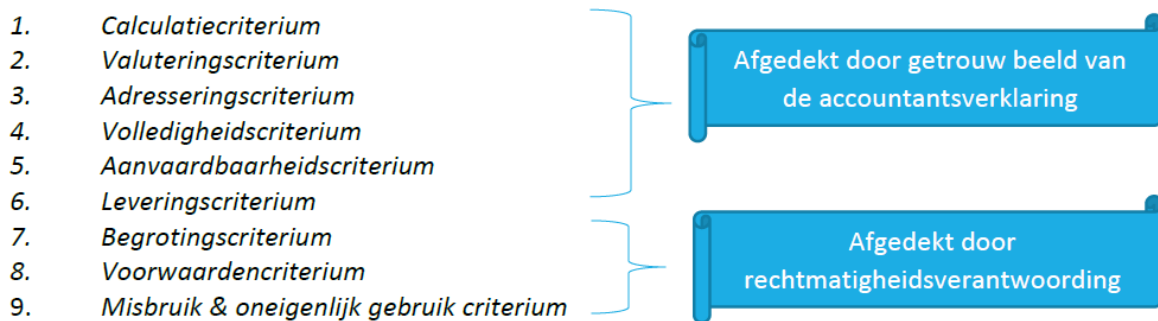
Het normenkader betreft een overzicht van de te hanteren wet- en regelgeving. De (interne) regelgeving heeft betrekking op vastgestelde verordeningen. Het normenkader wordt normaliter gelijktijdig met de uitgangspunten van de begroting door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Er kunnen na het moment van vaststelling van het normenkader, nog wijzigingen op het normenkader optreden. Toetsing vindt plaats per balansdatum. Bevoegdheid vaststelling normenkader ligt bij het Algemeen Bestuur.

- 1.De rechtmatigheidsverantwoording maakt integraal onderdeel uit van de jaarrekening.
- 2.In de rechtmatigheidsverantwoording worden zowel rechtmatigheidsfouten als onduidelijkheden gemeld.
- 3.De verantwoordingsgrens wordt vastgesteld op ten hoogste 2% van de totale lasten, exclusief toevoegingen aan de reserves.

4. Alleen indien het totale bedrag aan rechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden de verantwoordingsgrens overschrijdt, wordt hierover verantwoording afgelegd in de jaarstukken.
5. In de jaarstukken wordt na de jaarrekening een aparte paragraaf "Overige gegevens" opgenomen, waarin de controleverklaring van de accountant wordt opgenomen.
6. Het Algemeen bestuur keurt de jaarstukken goed in een versie waarin de definitieve controleverklaring is opgenomen.
7. De publicatie van de jaarstukken omvat de versie inclusief de paragraaf "Overige gegevens" met de controleverklaring.
8. Binnen de organisatie wordt met een lagere interne signaleringsgrens gewerkt om tijdig te kunnen bijsturen (1%).

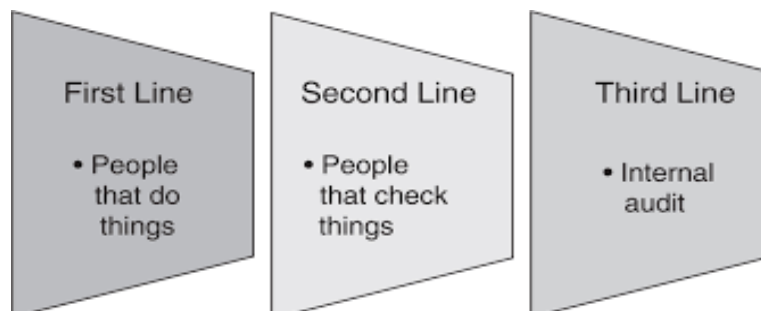
2.2 Rechtmatigheidscriteria

Sinds het jaar 2023 wordt een rechtmatigheidsverantwoording door het Dagelijks Bestuur afgegeven. Dat betekent dat het Dagelijks Bestuur aangeeft dat de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met de door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting, verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Deze verantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium bij de desbetreffende financiële beheershandelingen en transacties.

3. Controlemodel

Het *Three Lines of Defense* model is een risicobeheersingsmodel dat wordt gebruikt in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording. Het model verdeelt de verantwoordelijkheid voor risicobeheersing en de controle tussen drie afzonderlijke lijnen van verdediging.

(The Institute of Internal Auditors, 2020)

De 1^e lijncontroles zijn de controles in het proces zelf. Hier zorgt óf een door systemen afgedwongen workflow óf een eigen controle door de direct betrokkenen voor een eerste check op de uitgevoerde stappen in het proces.

De 2^e lijncontrole wordt uitgevoerd op basis van diverse interne controle plannen behorende bij het controleplan Orionis. Dat is dus waar dit Concern controleplan over gaat.

De 3^e lijn van de verdediging omvat de externe toezichthouders en accountants die onafhankelijk zijn van de organisatie. Deze lijn is verantwoordelijk voor het evalueren van de effectiviteit van de controlesystemen van de eerste en tweede lijn.

4. Procesmanagement

Binnen Orionis zijn er kernprocessen benoemd. In aanvulling op de 1^e lijncontrole voert Kwaliteit en Control periodiek interne controles uit (de 2^e lijn).

Alle processen met de bijbehorende maatregelen zijn in beeld gebracht.

Ter ondersteuning van de kernprocessen is sprake van secundaire processen. Dit betreft het financieel afsluitproces en automatisering. Ook in deze processen zijn 1^e lijncontroles aanwezig (onder andere het vier-ogen principe). Voor wat betreft het financieel afsluitproces is dit georganiseerd door Financiën en Control. Voor wat betreft automatisering is dit in handen van de systeemeigenaren in samenwerking met I&A-samenwerking.

5. Controleactiviteiten

5.1 Interne controle/ risicomanagement

Voor het bepalen van de te beoordelen processen in het kader van interne controle zijn allereerst de processen met een financieel karakter onderkend. Deze inventarisatie is op basis van de balans en staat van baten en lasten. Alle relevante processen met de bijbehorende risico's en beheersmaatregelen zijn geïnventariseerd. Een link met het vastgestelde normenkader is hierin verwerkt. De frequentie en de controle wijze is ook hierin vermeld. Ook een controlekalender is gemaakt.

Op basis van de rapportage over de interne controle kan het Dagelijks Bestuur beoordelen of rechtmatig is gehandeld en de verklaring daarover afgeven. Er wordt daarbij geschetst hoe zij tot deze verantwoording is gekomen, welke processen zijn getoetst aan welke normen en welke verbeteringen zij wil doorvoeren. De wijze van toetsing zal niet afwijken van de huidige situatie. Het normenkader (met relevante wet- en regelgeving) en het interne controleplan (met de processen die worden getoetst) worden jaarlijks geactualiseerd en vastgesteld. Op basis hiervan worden de interne controles uitgevoerd.

De accountant geeft een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening. Daarin zit een oordeel over de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording door het Dagelijks Bestuur. Zij beoordelen of er goed getoetst is en of eventueel geconstateerde rechtmatigheidsfouten gerapporteerd zijn.

5.2 Varianten rechtmatigheid

Sinds het verslagjaar 2023 wordt, als onderdeel van de jaarrekening, door het dagelijks bestuur een rechtmatigheidsverantwoording opgesteld. De rechtmatigheidsverantwoording zoals de wet voorschrijft betreft alleen de financiële rechtmatigheid binnen de decentrale

overheid. Dit is qua inhoud hetzelfde als waarover de accountant in de situatie tot en met 2022 een oordeel gaf.

Voor de invulling van de rechtmatigheidsverantwoording zijn, afhankelijk van het ambitieniveau van de organisatie, diverse varianten mogelijk, te weten:

De hiervoor beschreven verantwoording t/m 2022, gericht op financiële rechtmatigheid en hantering van de wettelijke normen, is in deze figuur weergegeven als **variant 1**.

In variant 2 kan het algemeen bestuur ook vragen andere elementen toe te voegen aan de rechtmatigheidsverantwoording. Voordeel hiervan is dat het algemeen bestuur aanvullend geïnformeerd kan worden over belangrijke aandachtspunten binnen de bedrijfsvoering, die een plek krijgen in de paragraaf Bedrijfsvoering. Uiteraard leidt dit tot extra controle-inspanningen (middelen en formatie) binnen de organisatie.

Variant 3 betreft de stap om, in gedachte van een verdere optimalisatie van de bedrijfsvoering en interne beheersing, over het gehele functioneren van de organisatie een "In Control Statement" (ICS) af te geven. Dit gaat verder dan de rechtmatigheidsverantwoording en zegt ook iets over het functioneren van de interne bedrijfsvoering en betrouwbaarheid van (risicomanagement)processen en ICT-systemen.

Er wordt uitgegaan van variant 1 (huidige praktijk).

6. Rapportage

Op basis van de controledossiers wordt, naast het tussentijds melden van relevante afwijkingen, jaarlijks een rapportage opgesteld. Hierin worden de bevindingen, conclusies en mogelijke verbeterpunten gedeeld. Orionis zal in 2025 en verder, de rechtmatigheidsverklaring opstellen en opnemen in de jaarrekening. Hiervoor is een verplichte standaardtekst vastgesteld.

Het dagelijks bestuur biedt de jaarrekening aan, na controle door de accountant, aan het algemeen bestuur in april van het jaar volgend op het begrotingsjaar.

7. Accountant

De accountant zorgt voor het jaarlijkse verslag bij de jaarrekening en stelt tussentijds de managementletter op. Hiervoor is er een interim-controle in oktober/november en een jaarcontrole in de maand maart gepland. Het dagelijks bestuur van Orionis dient zelf een rechtmatigheidsverklaring af te geven in de jaarrekening. Hierbij is de samenwerking met de accountant van belang. De accountant zal bij zijn controle op het getrouwe beeld van de jaarrekening ook de rechtmatigheidsverklaring van het bestuur toetsen.